MPSCKEEDA

UPSC, MPSC, COMBINE गट ब गट क, तलाठी, पोलीस भरती

एकच ॲप – अनलिमिटेड अभ्यासक्रम, अनलिमिटेड सराव!

संपूर्ण नोट्स +
अनलिमिटेड TEST सिरीज

टॉपिकनुसार नोट्स + PYQ

प्रत्येक विषयाच्या टॉपिकनुसार नोट्स + टॉपिकचे

100 PYQ प्रत्येक विषय

LIVE + कोणत्याही वेळेत टेस्ट सिरीज

टॉपिकनुसार, प्रत्येक टॉपिकचे 25 प्रश्नांचे

50 संच ऑल महाराष्ट्र रँकिंग

मिनी मॉक टेस्ट

संपूर्ण विषय किंवा कोणतेही दोन विषय
• 25 प्रश्न

200 टेस्ट विश्लेषणासहित

फुल मॉक टेस्ट

संपूर्ण पेपर स्वरूपात

200 टेस्ट विश्लेषणासहित

दिवाळी ऑफर

₹499 / एक वर्ष

किंवा

₹99 प्रति महिना

आत्ताच डाउनलोड करा

JOIN NOW • MPSCKEEDA APP

Google Play Store वर उपलब्ध • या पानावर कुठेही टॅप करा

सरळव्याज (Simple Interest) – भाग 1

एकूण 106 वस्तुनिष्ठ प्रश्न (MCQ) • 4 पर्याय • उत्तरसूची • सर्व प्रश्नांची सोडवणूक (शेवटी)

सर्व सूत्रे सुरुवातीला • प्रश्न 1–106 सलग • उत्तरसूची • सोडवणूक शेवटी

सूत्रे व शॉर्टकट (सर्व प्रकार)

1) सरळव्याज काढणे

- सरळव्याज $I = (P \times R \times T) \div 100$
- रास $A = P + I = P(100 + RT) \div 100$
- महिने : $I = P \times R \times m \div 1200$
- दिवस : $I = P \times R \times d \div 36500$ (वर्ष = 365 दिवस)
- शॉर्टकट : 1 वर्षाचे व्याज = P चे R %; मग × T
- 73 दिवस = 1/5 वर्ष, 146 दिवस = 2/5 वर्ष, 219 दिवस = 3/5 वर्ष

2) मुद्दल काढणे

- $P = (100 \times I) \div (R \times T)$
- महिने : $P = (1200 \times I) \div (R \times m)$
- रास दिली असल्यास : $P = 100 \times A \div (100 + RT)$
- तपासणी : उत्तर P घेऊन पुन्हा I काढून पाहावे

3) व्याजदर काढणे

- $R = (100 \times I) \div (P \times T)$
- $I = A - P$
- रक्कम n पट T वर्षांत : $R = (n - 1) \times 100 \div T$
- सव्वापट = 5/4 → व्याज = 1/4 मुद्दल
- दीडपट = 3/2 → व्याज = 1/2; अडीचपट = 5/2 → व्याज = 3/2
- पावणेदोनपट = 7/4 → व्याज = 3/4 मुद्दल

4) काळ (वर्षे) काढणे

- $T = (100 \times I) \div (P \times R)$
- n पट होण्यास : $T = (n - 1) \times 100 \div R$
- ट्रिक : $T_2 = T_1 \times (n_2 - 1) \div (n_1 - 1)$
- उदा. 6 वर्षांत दुप्पट → चौपट 3 × 6 = 18 वर्षांत

5) मुद्दल व काळ समान, दर वेगळा

- व्याजातील फरक $= P \times (R_1 - R_2) \times T \div 100$
- दर x % वाढल्यास जादा व्याज $= P \times x \times T \div 100$
- R = T असल्यास : $I = P \times R^2 \div 100$
- दर व काळ परस्पर बदलले तरी व्याज तेच (R × T समान)
- दोन राशी A_1, A_2 (R_1, R_2) : $P = 100 (A_2 - A_1) \div [(R_2 - R_1) T]$
- समान P, T : $I_1 : I_2 = R_1 : R_2$; सर्वसाधारण $I_1 : I_2 = R_1T_1 : R_2T_2$

6) फरकावर आधारित प्रश्न

- दोन रकमा (R, T समान) : फरक $= (P_1 - P_2) \times R \times T \div 100$
- दोन काळ (P, R समान) : फरक $= P \times R \times (T_1 - T_2) \div 100$
- दोन दर-काळ जोड्या : फरक $= P \times (R_1T_1 - R_2T_2) \div 100$
- T_1 व T_2 वर्षांच्या राशी : वार्षिक व्याज $= (A_2 - A_1) \div (T_2 - T_1)$
- $P = A_1 - T_1 \times$ वार्षिक व्याज; R = वार्षिक व्याज × 100 ÷ P

7) इतर मूलभूत नमुने

- रक्कम x व (S − x) दोन दरांनी : $x R_1 + (S - x) R_2 = 100 I \div T$
- सरासरी दर : भागांचे गुणोत्तर $= (R_2 - R_a) : (R_a - R_1)$
- समान व्याज : भाग $\propto 1 \div (R \times T)$
- बदलणारा दर : $I = P (R_1T_1 + R_2T_2 + \ldots) \div 100$
- उसने देवघेव नफा $= P \times$ (दरातील फरक) × T ÷ 100
- दरमहा शेकडा ₹ 1 = वार्षिक 12 %; रुपयाला दरमहा 1 पैसा = 12 %

प्रश्न 1 ते 106

1 ₹ 4,000 चे 5 % दराने 3 वर्षांचे सरळव्याज किती?

A) ₹ 600 B) ₹ 500 C) ₹ 650 D) ₹ 1,200

2 ₹ 7,500 चे 8½ % दराने 4 वर्षांचे सरळव्याज किती?

A) ₹ 2,250 B) ₹ 2,550 C) ₹ 2,400 D) ₹ 2,650

नोट्स, PDF, TEST सिरीज साठी - Mpsckeeda हे ॲप डाउनलोड करा

3 ₹ 9,600 ही रक्कम 6¼ % दराने 3½ वर्षांसाठी ठेवल्यास रास किती होईल?
A) ₹ 11,700 B) ₹ 11,200 C) ₹ 11,500 D) ₹ 12,000

4 ₹ 6,000 चे 10 % दराने 8 महिन्यांचे सरळव्याज किती?
A) ₹ 480 B) ₹ 360 C) ₹ 400 D) ₹ 500

5 ₹ 15,000 चे 9 % दराने 10 महिन्यांचे सरळव्याज किती?
A) ₹ 1,125 B) ₹ 1,080 C) ₹ 1,250 D) ₹ 1,350

6 ₹ 8,400 चे 12½ % दराने 1 वर्ष 9 महिन्यांचे सरळव्याज किती?
A) ₹ 1,750 B) ₹ 1,837.50
C) ₹ 1,785 D) ₹ 1,890

7 ₹ 7,300 चे 10 % दराने 73 दिवसांचे सरळव्याज किती?
A) ₹ 140 B) ₹ 152 C) ₹ 160 D) ₹ 146

8 ₹ 18,250 चे 8 % दराने 146 दिवसांचे सरळव्याज किती?
A) ₹ 560 B) ₹ 600 C) ₹ 548 D) ₹ 584

9 ₹ 9,125 ही रक्कम 8 % दराने 15 जानेवारी 2025 ते 29 मार्च 2025 या काळासाठी ठेवली. सरळव्याज किती?
A) ₹ 144 B) ₹ 148 C) ₹ 146 D) ₹ 160

10 कोणत्या रकमेचे 6 % दराने 3 वर्षांचे सरळव्याज ₹ 900 होईल?
A) ₹ 5,000 B) ₹ 4,500 C) ₹ 5,400 D) ₹ 6,000

11 कोणत्या रकमेचे 8½ % दराने 4 वर्षांचे सरळव्याज ₹ 1,428 होईल?
A) ₹ 4,000 B) ₹ 4,200 C) ₹ 3,800 D) ₹ 4,400

12 एका रकमेचे 7 % दराने 4½ वर्षांचे सरळव्याज ₹ 2,331 आहे, तर ती रक्कम किती?
A) ₹ 7,200 B) ₹ 7,000 C) ₹ 7,400 D) ₹ 7,600

13 कोणत्या रकमेचे 7 % दराने 9 महिन्यांचे सरळव्याज ₹ 630 होईल?
A) ₹ 10,800 B) ₹ 9,000 C) ₹ 12,600 D) ₹ 12,000

14 एका रकमेचे 10½ % दराने 1 वर्ष 10 महिन्यांचे सरळव्याज ₹ 1,155 आहे, तर मुद्दल किती?
A) ₹ 5,500 B) ₹ 6,300 C) ₹ 6,600 D) ₹ 6,000

15 ₹ 5,000 ची 4 वर्षांत रास ₹ 6,200 होते, तर सरळव्याजाचा दर किती?
A) 6 % B) 5 % C) 7 % D) 8 %

16 ₹ 8,000 ची 3½ वर्षांत रास ₹ 10,520 होते, तर दर किती?
A) 8 % B) 9½ % C) 9 % D) 10 %

17 ₹ 12,500 ची 2 वर्षे 6 महिन्यांत रास ₹ 15,875 होते, तर दर किती?
A) 10.8 % B) 10.5 % C) 11.2 % D) 9.6 %

18 ₹ 3,600 चे 3 वर्षांचे सरळव्याज ₹ 864 आहे, तर दर किती?
A) 6 % B) 8 % C) 7 % D) 9 %

19 ₹ 6,400 चे 4½ वर्षांचे सरळव्याज ₹ 1,872 आहे, तर दर किती?
A) 6 % B) 6½ % C) 7 % D) 7½ %

20 ₹ 9,000 चे 1 वर्ष 9 महिन्यांचे सरळव्याज ₹ 1,155 आहे, तर दर किती?
A) 7¼ % B) 7½ % C) 7⅓ % D) 6⅔ %

21 एक रक्कम सरळव्याजाने 8 वर्षांत दुप्पट होते, तर दर किती?
A) 10 % B) 12 % C) 12.5 % D) 8 %

22 एक रक्कम सरळव्याजाने 20 वर्षांत तिप्पट होते, तर दर किती?
A) 10 % B) 15 % C) 12.5 % D) 20 %

23 एक रक्कम 15 वर्षांत चौपट होते, तर सरळव्याजाचा दर किती?
A) 25 % B) 15 % C) 20 % D) 30 %

24 एक रक्कम 25 वर्षांत पाचपट होते, तर दर किती?
A) 20 % B) 16 % C) 15 % D) 18 %

25 एक रक्कम 12½ वर्षांत सहापट होते, तर दर किती?
A) 48 % B) 35 % C) 50 % D) 40 %

26 एक रक्कम 5 वर्षांत सव्वापट होते, तर दर किती?
A) 4 % B) 6.25 % C) 5 % D) 25 %

27 एक रक्कम 8 वर्षांत दीडपट होते, तर दर किती?
A) 6.25 % B) 5 % C) 6 % D) 7.5 %

28 एक रक्कम 12 वर्षांत अडीचपट होते, तर दर किती?
A) 10 % B) 12.5 % C) 12 % D) 15 %

29 एक रक्कम 10 वर्षांत पावणेदोनपट होते, तर दर किती?
A) 7 % B) 8.75 % C) 17.5 % D) 7.5 %

30 6 वर्षांत रास मुद्दलाच्या 8/5 पट होते, तर दर किती?
A) 10 % B) 8 % C) 12 % D) 13⅓ %

नोट्स, PDF, TEST सिरीज साठी - Mpsckeeda हे ॲप डाउनलोड करा

31 8 % दराने एक रक्कम किती वर्षांत दुप्पट होईल?
A) 12½ वर्षे B) 12 वर्षे
C) 10 वर्षे D) 15 वर्षे

32 10 % दराने एक रक्कम किती वर्षांत तिप्पट होईल?
A) 30 वर्षे B) 20 वर्षे C) 15 वर्षे D) 25 वर्षे

33 12½ % दराने एक रक्कम किती वर्षांत चौपट होईल?
A) 32 वर्षे B) 20 वर्षे C) 30 वर्षे D) 24 वर्षे

34 16 % दराने एक रक्कम किती वर्षांत पाचपट होईल?
A) 30 वर्षे B) 25 वर्षे C) 20 वर्षे D) 24 वर्षे

35 एक रक्कम सरळव्याजाने 6 वर्षांत दुप्पट होते. त्याच दराने ती किती वर्षांत चौपट होईल?
A) 24 वर्षे B) 12 वर्षे C) 20 वर्षे D) 18 वर्षे

36 5 % दराने एक रक्कम किती वर्षांत सव्वापट होईल?
A) 4 वर्षे B) 5 वर्षे C) 6 वर्षे D) 25 वर्षे

37 6¼ % दराने एक रक्कम किती वर्षांत दीडपट होईल?
A) 6 वर्षे B) 7½ वर्षे C) 8 वर्षे D) 10 वर्षे

38 10 % दराने एक रक्कम किती वर्षांत अडीचपट होईल?
A) 25 वर्षे B) 12 वर्षे C) 20 वर्षे D) 15 वर्षे

39 12½ % दराने एक रक्कम किती वर्षांत पावणेदोनपट होईल?
A) 7 वर्षे B) 5 वर्षे C) 6 वर्षे D) 8 वर्षे

40 एक रक्कम 3 वर्षांत सव्वापट होते. त्याच दराने ती किती वर्षांत दीडपट होईल?
A) 4½ वर्षे B) 6 वर्षे C) 8 वर्षे D) 9 वर्षे

41 ₹ 8,000 चे 3 वर्षांचे 9 % व 7½ % दराने मिळणाऱ्या सरळव्याजातील फरक किती?
A) ₹ 300 B) ₹ 420 C) ₹ 360 D) ₹ 240

42 एका रकमेचे 4 वर्षांचे 8 % व 6½ % दराने व्याज यांतील फरक ₹ 450 आहे, तर रक्कम किती?
A) ₹ 7,000 B) ₹ 7,500 C) ₹ 8,000 D) ₹ 6,000

43 ₹ 12,000 चे 10 % व 8.5 % दराने मिळणाऱ्या व्याजातील फरक ₹ 540 आहे, तर काळ किती?
A) 3 वर्षे B) 4 वर्षे C) 2 वर्षे D) 3½ वर्षे

44 एक रक्कम 3 वर्षांसाठी ठराविक दराने ठेवली. दर 2 % जास्त असता ₹ 360 जास्त व्याज मिळाले असते, तर रक्कम किती?
A) ₹ 5,400 B) ₹ 6,000 C) ₹ 7,200 D) ₹ 6,600

45 ₹ 5,000 ही रक्कम 4 वर्षांसाठी ठेवली. दर वाढविल्याने ₹ 600 जास्त व्याज मिळाले, तर दर किती टक्क्यांनी वाढविला?
A) 2 % B) 3 % C) 2.5 % D) 4 %

46 एक रक्कम 3 वर्षांसाठी ठेवली. दर 3 % ने वाढविल्यामुळे रास ₹ 6,720 ऐवजी ₹ 7,260 झाली, तर मुद्दल किती?
A) ₹ 5,400 B) ₹ 6,500 C) ₹ 7,200 D) ₹ 6,000

47 ₹ 2,500 चे सरळव्याज ₹ 900 आहे. दर व वर्षे संख्येने समान असल्यास दर किती?
A) 6 % B) 5 % C) 8 % D) 9 %

48 सरळव्याज मुद्दलाच्या 16/25 पट आहे. दर व वर्षे संख्येने समान असल्यास दर किती?
A) 6 % B) 10 % C) 8 % D) 12 %

49 एका रकमेचे 4 % दराने 6 वर्षांचे व्याज ₹ 1,920 आहे. दर व काळ परस्पर बदलल्यास (6 % दराने 4 वर्षे) व्याज किती?
A) ₹ 1,440 B) ₹ 1,920 C) ₹ 2,160 D) ₹ 2,880

50 एक रक्कम 3 वर्षांसाठी 8 % दराने ठेवल्यास रास ₹ 9,920 व 10 % दराने ठेवल्यास रास ₹ 10,400 होते. तर मुद्दल किती?
A) ₹ 7,500 B) ₹ 8,400 C) ₹ 8,000 D) ₹ 9,000

51 एका रकमेची 5 वर्षांची रास 6 % दराने ₹ 5,200 व 9 % दराने ₹ 5,800 होते, तर मुद्दल किती?
A) ₹ 4,500 B) ₹ 3,600 C) ₹ 4,000 D) ₹ 5,000

52 एका रकमेची 5 % दराने 4 वर्षांत रास ₹ 7,200 होते. तीच रक्कम 8 % दराने 4 वर्षांसाठी ठेवल्यास रास किती होईल?
A) ₹ 7,920 B) ₹ 7,680 C) ₹ 7,800 D) ₹ 8,160

53 समान मुद्दल व समान काळासाठी 6 % दराने व्याज ₹ 1,440 मिळते, तर 9 % दराने किती व्याज मिळेल?
A) ₹ 1,920 B) ₹ 2,160 C) ₹ 2,400 D) ₹ 2,880

54 समान मुद्दल व काळासाठी दोन दरांनी मिळणाऱ्या व्याजांचे गुणोत्तर 5 : 8 आहे. दरांतील फरक 4.5 % असल्यास जास्त दर किती?
A) 12 % B) 10 % C) 13.5 % D) 15 %

55 दोन समान रकमांचे दर 3 : 4 व काळ 4 : 5 या प्रमाणात आहेत, तर व्याजांचे गुणोत्तर किती?
A) 3 : 4 B) 4 : 5 C) 3 : 5 D) 5 : 3

56 ₹ 7,500 व ₹ 5,000 या रकमांच्या 8 % दराने 3 वर्षांच्या व्याजातील फरक किती?
A) ₹ 600 B) ₹ 480 C) ₹ 720 D) ₹ 900

नोट्स, PDF, TEST सिरीज साठी - Mpsckeeda हे ॲप डाउनलोड करा

57 दोन रकमांतील फरक ₹ 2,400 आहे. दोन्ही रकमा 7½ % दराने 4 वर्षांसाठी ठेवल्या, तर व्याजातील फरक किती?
A) ₹ 600 B) ₹ 750 C) ₹ 720 D) ₹ 840

58 दोन रकमा 6 % दराने 2½ वर्षांसाठी ठेवल्या. व्याजातील फरक ₹ 450 असल्यास रकमांतील फरक किती?
A) ₹ 2,500 B) ₹ 2,700 C) ₹ 3,600 D) ₹ 3,000

59 ₹ 6,000 चे 9 % दराने 5 वर्षांचे व 3 वर्षांचे व्याज यांतील फरक किती?
A) ₹ 540 B) ₹ 900 C) ₹ 1,620 D) ₹ 1,080

60 एका रकमेचे 7 % दराने 4½ वर्षांचे व 3 वर्षांचे व्याज यांतील फरक ₹ 420 आहे, तर रक्कम किती?
A) ₹ 3,500 B) ₹ 4,200 C) ₹ 6,000 D) ₹ 4,000

61 एका रकमेचे 8 % दराने 1 वर्ष 3 महिने व 9 महिने यांच्या व्याजातील फरक ₹ 240 आहे, तर रक्कम किती?
A) ₹ 4,800 B) ₹ 5,000 C) ₹ 7,500 D) ₹ 6,000

62 A ने ₹ 5,000 8 % दराने व B ने ₹ 6,000 6 % दराने 3 वर्षांसाठी ठेवले. त्यांच्या व्याजातील फरक किती?
A) ₹ 100 B) ₹ 120 C) ₹ 150 D) ₹ 180

63 एका रकमेचे 11 % दराने 3 वर्षांचे व 8 % दराने 4 वर्षांचे व्याज यांतील फरक ₹ 270 आहे, तर रक्कम किती?
A) ₹ 9,000 B) ₹ 13,500 C) ₹ 24,000 D) ₹ 27,000

64 एकच रक्कम दोन बँकांत 2 वर्षांसाठी 9½ % व 8 % दराने ठेवल्यास व्याजातील फरक ₹ 330 येतो, तर रक्कम किती?
A) ₹ 10,000 B) ₹ 11,000 C) ₹ 11,500 D) ₹ 12,000

65 एका रकमेची सरळव्याजाने 3 वर्षांत रास ₹ 7,620 व 5 वर्षांत रास ₹ 8,700 होते, तर मुद्दल किती?
A) ₹ 5,500 B) ₹ 6,000 C) ₹ 5,800 D) ₹ 6,500

66 एका रकमेची 2 वर्षांत रास ₹ 5,760 व 5 वर्षांत रास ₹ 6,900 होते, तर सरळव्याजाचा दर किती?
A) 7 % B) 7.6 % C) 7.5 % D) 8 %

67 एका रकमेची 4 वर्षांत रास ₹ 9,900 व 7 वर्षांत रास ₹ 11,700 होते, तर मुद्दल व दर अनुक्रमे किती?
A) ₹ 7,500; 8 % B) ₹ 7,200; 8⅓ %
C) ₹ 7,000; 9 % D) ₹ 7,800; 7 %

68 एका रकमेची 2 वर्षांत रास ₹ 6,240 व 5 वर्षांत ₹ 7,200 होते, तर 8 वर्षांत रास किती होईल?
A) ₹ 8,000 B) ₹ 7,840 C) ₹ 8,160 D) ₹ 8,460

69 एका रकमेची 3 वर्षांत रास ₹ 4,960 व 7 वर्षांत ₹ 6,240 होते, तर किती वर्षांत ती दुप्पट होईल?
A) 12½ वर्षे B) 12 वर्षे
C) 10 वर्षे D) 15 वर्षे

70 ₹ 10,000 चे दोन भाग करून एक 6 % व दुसरा 8 % दराने 1 वर्षासाठी दिला. एकूण व्याज ₹ 720 मिळाले, तर 6 % दराने दिलेला भाग किती?
A) ₹ 4,000 B) ₹ 6,000 C) ₹ 3,500 D) ₹ 4,500

71 ₹ 15,000 पैकी काही रक्कम 5 % व उरलेली 9 % दराने दिली. 2 वर्षांचे एकूण व्याज ₹ 2,040 मिळाले, तर 9 % दराने दिलेली रक्कम किती?
A) ₹ 8,250 B) ₹ 7,500 C) ₹ 6,750 D) ₹ 6,000

72 ₹ 24,000 चे दोन भाग 10 % व 6 % दराने दिले. एकूण वार्षिक व्याज संपूर्ण रकमेवर 8½ % इतके आहे, तर 10 % दराने दिलेला भाग किती?
A) ₹ 9,000 B) ₹ 12,000 C) ₹ 15,000 D) ₹ 16,000

73 ₹ 18,000 पैकी 1/3 भाग 6 %, 1/2 भाग 8 % व उरलेला भाग 10 % दराने दिला. 2 वर्षांचे एकूण व्याज किती?
A) ₹ 2,520 B) ₹ 2,640 C) ₹ 2,880 D) ₹ 2,760

74 8 वर्षांत सरळव्याज मुद्दलाच्या 2/5 पट होते, तर दर किती?
A) 4 % B) 6 % C) 5 % D) 8 %

75 6¼ % दराने किती वर्षांत सरळव्याज मुद्दलाच्या 3/8 पट होईल?
A) 5 वर्षे B) 7 वर्षे C) 8 वर्षे D) 6 वर्षे

76 4 वर्षांत रास मुद्दलाच्या 7/5 पट होते. त्याच दराने 10 वर्षांत व्याज मुद्दलाच्या किती पट होईल?
A) 2/5 पट
B) 3/2 पट
C) 7/5 पट
D) 1 पट (मुद्दलाइतके)

77 ₹ 8,000 वर पहिली 2 वर्षे 6 % व पुढील 3 वर्षे 8 % दराने सरळव्याज आकारले, तर 5 वर्षांचे एकूण व्याज किती?
A) ₹ 2,880 B) ₹ 2,560 C) ₹ 2,400 D) ₹ 3,200

78 एका रकमेवर पहिली 3 वर्षे 5 %, पुढील 2 वर्षे 7 % व नंतरची 4 वर्षे 9 % दराने एकूण व्याज ₹ 5,850 मिळाले, तर मुद्दल किती?
A) ₹ 8,500 B) ₹ 9,500 C) ₹ 9,000 D) ₹ 10,000

नोट्स, PDF, TEST सिरीज साठी - Mpsckeeda हे ॲप डाउनलोड करा

79 ₹ 12,000 वर पहिली 4 वर्षे x % व पुढील 2 वर्षे (x + 2) % दराने एकूण व्याज ₹ 5,520 मिळाले, तर x किती?
A) 6 B) 7.5 C) 8 D) 7

80 राम ₹ 10,000 हे 6 % दराने उसने घेऊन ते 9 % दराने देतो. 3 वर्षांत त्याचा नफा किती?
A) ₹ 600 B) ₹ 1,200 C) ₹ 900 D) ₹ 2,700

81 एक व्यक्ती 4 % दराने पैसे घेऊन 6½ % दराने देते व तिला दरवर्षी ₹ 375 नफा होतो, तर घेतलेली रक्कम किती?
A) ₹ 12,500 B) ₹ 16,000 C) ₹ 18,000 D) ₹ 15,000

82 ₹ 8,000 हे 5 % दराने घेऊन त्यातील ₹ 6,000 हे 8 % दराने दिले. 2 वर्षांनंतर नफा की तोटा व किती?
A) नफा ₹ 160 B) तोटा ₹ 160
C) नफा ₹ 240 D) तोटा ₹ 480

83 ₹ 3,800 चे दोन भाग असे केले की पहिल्या भागाचे 5 % दराने 4 वर्षांचे व्याज दुसऱ्या भागाच्या 6 % दराने 3 वर्षांच्या व्याजाइतके आहे. पहिला भाग किती?
A) ₹ 2,000 B) ₹ 1,800 C) ₹ 1,900 D) ₹ 1,600

84 ₹ 23,000 चे तीन भाग 4 %, 5 % व 8 % दराने 1 वर्षासाठी असे दिले की तिघांचे व्याज समान आहे. सर्वांत मोठा भाग किती?
A) ₹ 10,000 B) ₹ 8,000 C) ₹ 9,200 D) ₹ 11,500

85 दोन भागांपैकी पहिल्याचे 6 % दराने 2 वर्षांचे व दुसऱ्याचे 5 % दराने 3 वर्षांचे व्याज समान आहे, तर भागांचे गुणोत्तर किती?
A) 4 : 5 B) 5 : 4 C) 6 : 5 D) 5 : 6

86 दरमहा दर शेकडा ₹ 1 व्याज आकारल्यास वार्षिक व्याजदर किती?
A) 1 % B) 10 % C) 6 % D) 12 %

87 दरमहा दर रुपयाला 2 पैसे व्याज आकारल्यास वार्षिक व्याजदर किती?
A) 2 % B) 24 % C) 12 % D) 20 %

88 ₹ 5,000 वर दरमहा दर शेकडा 75 पैसे दराने 2 वर्षांचे सरळव्याज किती?
A) ₹ 750 B) ₹ 900 C) ₹ 1,200 D) ₹ 1,800

89 एका रकमेची 4 वर्षांत रास मुद्दलाच्या 6/5 पट होते. ती रक्कम किती वर्षांत दुप्पट होईल?
A) 16 वर्षे B) 24 वर्षे C) 10 वर्षे D) 20 वर्षे

90 एक रक्कम 10 वर्षांत तिप्पट होते. त्याच दराने ती किती वर्षांत पाचपट होईल?
A) 25 वर्षे B) 30 वर्षे C) 20 वर्षे D) 15 वर्षे

91 एक रक्कम 8 वर्षांत दुप्पट होते. 12 वर्षांत ती किती पट होईल?
A) 3 पट B) 2 पट C) 1½ पट D) 2½ पट

92 ₹ 4,000 हे 7 % दराने 2 वर्षांसाठी व ₹ 3,000 हे 6 % दराने 3 वर्षांसाठी ठेवले. एकूण व्याज किती?
A) ₹ 1,100 B) ₹ 1,050 C) ₹ 1,150 D) ₹ 1,200

93 5 वर्षांत रास व मुद्दल यांचे गुणोत्तर 13 : 10 होते, तर दर किती?
A) 5 % B) 6 % C) 7.5 % D) 8 %

94 कोणत्या रकमेचे 6 % दराने 5 वर्षांचे व्याज ₹ 4,500 च्या 8 % दराने 3 वर्षांच्या व्याजाइतके आहे?
A) ₹ 3,600 B) ₹ 3,200 C) ₹ 4,000 D) ₹ 4,800

95 किती रकमेची 5 % दराने 4 वर्षांत रास ₹ 9,000 होईल?
A) ₹ 7,200 B) ₹ 7,800 C) ₹ 7,500 D) ₹ 8,000

96 किती रकमेची 8 % दराने 2½ वर्षांत रास ₹ 13,200 होईल?
A) ₹ 11,000 B) ₹ 10,500 C) ₹ 11,500 D) ₹ 12,000

97 किती रकमेची 9 % दराने 8 महिन्यांत रास ₹ 15,900 होईल?
A) ₹ 15,000 B) ₹ 14,500 C) ₹ 14,800 D) ₹ 15,500

98 एका रकमेचे 3 वर्षांचे सरळव्याज ₹ 1,350 आहे, तर त्याच दराने 5 वर्षांचे व्याज किती?
A) ₹ 2,250 B) ₹ 2,000 C) ₹ 2,500 D) ₹ 2,700

99 एका रकमेचे 6 महिन्यांचे सरळव्याज ₹ 240 आहे, तर 2 वर्षे 3 महिन्यांचे व्याज किती?
A) ₹ 960 B) ₹ 1,080 C) ₹ 1,140 D) ₹ 1,200

100 A ने ₹ 6,000 हे 5 वर्षांसाठी व B ने ₹ 8,000 हे 3 वर्षांसाठी समान दराने ठेवले. दोघांचे एकूण व्याज ₹ 2,916 असल्यास दर किती?
A) 5 % B) 6 % C) 4.5 % D) 5.4 %

101 A ला ₹ 5,000 हे 2 वर्षांसाठी व B ला ₹ 3,000 हे 4 वर्षांसाठी समान दराने उसने दिले. एकूण व्याज ₹ 2,200 मिळाले, तर दर किती?
A) 10 % B) 8 % C) 9 % D) 11 %

नोट्स, PDF, TEST सिरीज साठी - Mpsckeeda हे ॲप डाउनलोड करा

102 एक रक्कम 6 % दराने 5 वर्षांत जितके व्याज देते, तितकेच व्याज ती 7.5 % दराने किती वर्षांत देईल?

A) 3 वर्षे **B)** 4½ वर्षे **C)** 4 वर्षे **D)** 6 वर्षे

103 ₹ 2,400 चे 5 वर्षांचे व्याज व ₹ 3,000 चे किती वर्षांचे व्याज (समान दराने) समान असेल?

A) 3 वर्षे **B)** 4½ वर्षे **C)** 6 वर्षे **D)** 4 वर्षे

104 ₹ 100 चे 1 वर्षाचे व्याज ₹ 8 आहे, तर ₹ 2,500 चे 3 वर्षांचे व्याज किती?

A) ₹ 500 **B)** ₹ 750 **C)** ₹ 800 **D)** ₹ 600

105 मुद्दल दुप्पट व काळ निम्मा केला (दर तोच), तर सरळव्याज —

A) दुप्पट होईल **B)** निम्मे होईल
C) तेवढेच राहील **D)** चौपट होईल

106 मुद्दल 3 पट, दर निम्मा व काळ दुप्पट केल्यास सरळव्याज किती पट होईल?

A) 6 पट **B)** 3/2 पट **C)** 3 पट **D)** 2 पट

उत्तरसूची

1–A	2–B	3–A	4–C	5–A	6–B	7–D	8–D	9–C	10–A	11–B	12–C	13–D
14–D	15–A	16–C	17–A	18–B	19–B	20–C	21–C	22–A	23–C	24–B	25–D	26–C
27–A	28–B	29–D	30–A	31–A	32–B	33–D	34–B	35–D	36–B	37–C	38–D	39–C
40–B	41–C	42–B	43–A	44–B	45–B	46–D	47–A	48–C	49–B	50–C	51–C	52–A
53–B	54–A	55–C	56–A	57–C	58–D	59–D	60–D	61–D	62–B	63–D	64–B	65–B
66–B	67–A	68–C	69–A	70–A	71–C	72–C	73–D	74–C	75–D	76–D	77–A	78–C
79–D	80–C	81–D	82–A	83–B	84–A	85–B	86–D	87–B	88–B	89–D	90–C	91–D
92–A	93–B	94–A	95–C	96–A	97–A	98–A	99–B	100–D	101–A	102–C	103–D	104–D
105–C	106–C											

सोडवणूक (प्रश्नक्रमानुसार)

1 **A) ₹ 600** — I = 4000 × 5 × 3 ÷ 100 = 600

2 **B) ₹ 2,550** — I = 7500 × 8.5 × 4 ÷ 100 = 75 × 34 = 2,550

3 **A) ₹ 11,700** — I = 9600 × 25/4 × 7/2 ÷ 100 = 2,100; रास = 9600 + 2100 = 11,700

4 **C) ₹ 400** — I = 6000 × 10 × 8 ÷ 1200 = 400

5 **A) ₹ 1,125** — I = 15000 × 9 × 10 ÷ 1200 = 1,125

6 **B) ₹ 1,837.50** — T = 21 महिने; I = 8400 × 12.5 × 21 ÷ 1200 = 1,837.50

7 **D) ₹ 146** — 73 दिवस = 1/5 वर्ष; I = 7300 × 10 × 1/5 ÷ 100 = 146

8 **D) ₹ 584** — 146 दिवस = 2/5 वर्ष; I = 18250 × 8 × 2/5 ÷ 100 = 584

9 **C) ₹ 146** — दिवस = 16 (जाने.) + 28 (फेब्रु.) + 29 (मार्च) = 73 = 1/5 वर्ष; I = 9125 × 8 × 1/5 ÷ 100 = 146

10 **A) ₹ 5,000** — P = 100 × 900 ÷ (6 × 3) = 5,000

11 **B) ₹ 4,200** — P = 100 × 1428 ÷ (8.5 × 4) = 142800 ÷ 34 = 4,200

12 **C) ₹ 7,400** — P = 233100 ÷ (7 × 4.5) = 233100 ÷ 31.5 = 7,400

13 **D) ₹ 12,000** — P = 1200 × 630 ÷ (7 × 9) = 756000 ÷ 63 = 12,000

14 **D) ₹ 6,000** — T = 22 महिने; P = 1200 × 1155 ÷ (10.5 × 22) = 1386000 ÷ 231 = 6,000

15 **A) 6 %** — I = 1200; R = 100 × 1200 ÷ (5000 × 4) = 6 %

16 **C) 9 %** — I = 2520; R = 252000 ÷ (8000 × 3.5) = 252000 ÷ 28000 = 9 %

17 **A) 10.8 %** — I = 3375; R = 337500 ÷ (12500 × 2.5) = 337500 ÷ 31250 = 10.8 %

18 **B) 8 %** — R = 86400 ÷ (3600 × 3) = 8 %

19 **B) 6½ %** — R = 187200 ÷ (6400 × 4.5) = 187200 ÷ 28800 = 6.5 %

20 **C) 7⅓ %** — T = 7/4 वर्ष; R = 115500 ÷ (9000 × 7/4) = 115500 ÷ 15750 = 22/3 = 7⅓ %

21 **C) 12.5 %** — व्याज = 1 पट; R = 1 × 100 ÷ 8 = 12.5 %

नोट्स, PDF, TEST सिरीज साठी - Mpsckeeda हे ॲप डाउनलोड करा

22 **A) 10 %** — व्याज = 2 पट; R = 2 × 100 ÷ 20 = 10 %

23 **C) 20 %** — व्याज = 3 पट; R = 300 ÷ 15 = 20 %

24 **B) 16 %** — व्याज = 4 पट; R = 400 ÷ 25 = 16 %

25 **D) 40 %** — व्याज = 5 पट; R = 500 ÷ 12.5 = 40 %

26 **C) 5 %** — सव्वापट → व्याज = 1/4 पट; R = 25 ÷ 5 = 5 %

27 **A) 6.25 %** — व्याज = 1/2 पट = 50 %; R = 50 ÷ 8 = 6.25 %

28 **B) 12.5 %** — व्याज = 3/2 पट = 150 %; R = 150 ÷ 12 = 12.5 %

29 **D) 7.5 %** — व्याज = 3/4 पट = 75 %; R = 75 ÷ 10 = 7.5 %

30 **A) 10 %** — व्याज = 3/5 पट = 60 %; R = 60 ÷ 6 = 10 %

31 **A) 12½ वर्षे** — T = 100 ÷ 8 = 12.5 वर्षे

32 **B) 20 वर्षे** — T = 200 ÷ 10 = 20 वर्षे

33 **D) 24 वर्षे** — T = 300 ÷ 12.5 = 24 वर्षे

34 **B) 25 वर्षे** — T = 400 ÷ 16 = 25 वर्षे

35 **D) 18 वर्षे** — दुप्पट → व्याज 1 पट = 6 वर्षे; चौपट → व्याज 3 पट = 3 × 6 = 18 वर्षे

36 **B) 5 वर्षे** — व्याज = 1/4 पट = 25 %; T = 25 ÷ 5 = 5 वर्षे

37 **C) 8 वर्षे** — व्याज = 50 %; T = 50 ÷ 6.25 = 8 वर्षे

38 **D) 15 वर्षे** — व्याज = 150 %; T = 150 ÷ 10 = 15 वर्षे

39 **C) 6 वर्षे** — व्याज = 75 %; T = 75 ÷ 12.5 = 6 वर्षे

40 **B) 6 वर्षे** — 1/4 पट व्याज → 3 वर्षे; 1/2 पट व्याज → 2 × 3 = 6 वर्षे

41 **C) ₹ 360** — फरक = 8000 × 1.5 × 3 ÷ 100 = 360

42 **B) ₹ 7,500** — P = 100 × 450 ÷ (1.5 × 4) = 45000 ÷ 6 = 7,500

43 **A) 3 वर्षे** — T = 100 × 540 ÷ (12000 × 1.5) = 54000 ÷ 18000 = 3 वर्षे

44 **B) ₹ 6,000** — P = 100 × 360 ÷ (2 × 3) = 6,000

45 **B) 3 %** — वाढ = 100 × 600 ÷ (5000 × 4) = 3 %

46 **D) ₹ 6,000** — जादा व्याज = 540; P = 100 × 540 ÷ (3 × 3) = 6,000 (मूळ दर 4 %, नवा 7 %)

47 **A) 6 %** — R^2 = 100 × 900 ÷ 2500 = 36 → R = 6 %

48 **C) 8 %** — R^2 ÷ 100 = 16/25 → R^2 = 64 → R = 8 %

49 **B) ₹ 1,920** — R × T दोन्हीकडे 24 → व्याज बदलत नाही = 1,920 (P = 8,000)

50 **C) ₹ 8,000** — फरक 480 = P × 2 × 3 ÷ 100 → P = 8,000

51 **C) ₹ 4,000** — फरक 600 = P × 3 × 5 ÷ 100 → P = 60000 ÷ 15 = 4,000

52 **A) ₹ 7,920** — P = 7200 × 100 ÷ 120 = 6,000; नवी रास = 6000 × 132 ÷ 100 = 7,920

53 **B) ₹ 2,160** — I ∝ R : 1440 × 9 ÷ 6 = 2,160

54 **A) 12 %** — 3 भाग = 4.5 % → 1 भाग = 1.5 %; जास्त दर = 8 × 1.5 = 12 %

55 **C) 3 : 5** — $I_1 : I_2$ = (3 × 4) : (4 × 5) = 12 : 20 = 3 : 5

56 **A) ₹ 600** — फरक = 2500 × 8 × 3 ÷ 100 = 600

57 **C) ₹ 720** — फरक = 2400 × 7.5 × 4 ÷ 100 = 720

58 **D) ₹ 3,000** — फरक = 100 × 450 ÷ (6 × 2.5) = 45000 ÷ 15 = 3,000

59 **D) ₹ 1,080** — फरक = 6000 × 9 × 2 ÷ 100 = 1,080

60 **D) ₹ 4,000** — P = 100 × 420 ÷ (7 × 1.5) = 42000 ÷ 10.5 = 4,000

61 **D) ₹ 6,000** — काळातील फरक = 6 महिने = ½ वर्ष; P = 100 × 240 ÷ (8 × ½) = 6,000

62 **B) ₹ 120** — A : 1,200; B : 1,080; फरक = 120

63 **D) ₹ 27,000** — R×T : 33 व 32 → फरक 1 %; P × 1 ÷ 100 = 270 → P = 27,000

64 **B) ₹ 11,000** — P = 100 × 330 ÷ (1.5 × 2) = 33000 ÷ 3 = 11,000

65 **B) ₹ 6,000** — 2 वर्षांचे व्याज = 1080 → वार्षिक 540; P = 7620 − 3 × 540 = 6,000

66 **B) 7.6 %** — वार्षिक व्याज = 1140 ÷ 3 = 380; P = 5760 − 760 = 5,000; R = 380 × 100 ÷ 5000 = 7.6 %

67 **A) ₹ 7,500; 8 %** — वार्षिक व्याज = 1800 ÷ 3 = 600; P = 9900 − 2400 = 7,500; R = 600 × 100 ÷ 7500 = 8 %

68 **C) ₹ 8,160** — वार्षिक व्याज = 960 ÷ 3 = 320; 8 वर्षांची रास = 7200 + 3 × 320 = 8,160

69 **A) 12½ वर्षे** — वार्षिक व्याज = 1280 ÷ 4 = 320; P = 4960 − 960 = 4,000; दुप्पट होण्यास 4000 ÷ 320 = 12.5 वर्षे

70 **A) ₹ 4,000** — 0.06x + 0.08(10000 − x) = 720 → 800 − 0.02x = 720 → x = 4,000

71 **C) ₹ 6,750** — वार्षिक व्याज 1020; 5 % भाग x : 1350 − 0.04x = 1020 → x = 8,250; 9 % भाग = 6,750

72 **C) ₹ 15,000** — गुणोत्तर = (8.5 − 6) : (10 − 8.5) = 2.5 : 1.5 = 5 : 3; 10 % भाग = 24000 × 5/8 = 15,000

73 **D) ₹ 2,760** — भाग 6000, 9000, 3000; वार्षिक व्याज = 360 + 720 + 300 = 1380; 2 वर्षे = 2,760

74 **C) 5 %** — R = (2/5) × 100 ÷ 8 = 40 ÷ 8 = 5 %

75 **D) 6 वर्षे** — T = 37.5 ÷ 6.25 = 6 वर्षे

76 **D) 1 पट (मुद्दलाइतके)** — 4 वर्षांत व्याज 2/5 पट → R = 10 %; 10 वर्षांत व्याज = 100 % = 1 पट

77 **A) ₹ 2,880** — 960 + 1920 = 2,880

78 **C) ₹ 9,000** — R × T बेरीज = 15 + 14 + 36 = 65 %; P = 5850 × 100 ÷ 65 = 9,000

79 **D) 7** — 12000 (4x + 2x + 4) ÷ 100 = 5520 → 6x + 4 = 46 → x = 7

80 **C) ₹ 900** — नफा = 10000 × 3 × 3 ÷ 100 = 900

81 **D) ₹ 15,000** — P = 375 × 100 ÷ 2.5 = 15,000

82 **A) नफा ₹ 160** — दिलेले व्याज 800; मिळालेले 960 → नफा 160

83 **B) ₹ 1,800** — 20x = 18y → x : y = 9 : 10; x = 3800 × 9/19 = 1,800

नोट्स, PDF, TEST सिरीज साठी - Mpsckeeda हे ॲप डाउनलोड करा

84 **A) ₹ 10,000** — भाग ∝ 1/4 : 1/5 : 1/8 = 10 : 8 : 5; मोठा भाग = 23000 × 10/23 = 10,000

85 **B) 5 : 4** — 12x = 15y → x : y = 15 : 12 = 5 : 4

86 **D) 12 %** — 1 % × 12 महिने = 12 %

87 **B) 24 %** — 2 पैसे/₹ = 2 % दरमहा → 2 × 12 = 24 %

88 **B) ₹ 900** — वार्षिक दर = 0.75 × 12 = 9 %; I = 5000 × 9 × 2 ÷ 100 = 900

89 **D) 20 वर्षे** — 1/5 पट व्याज → 4 वर्षे; 1 पट → 5 × 4 = 20 वर्षे

90 **C) 20 वर्षे** — 2 पट व्याज → 10 वर्षे; 4 पट → 20 वर्षे

91 **D) 2½ पट** — R = 12.5 %; 12 वर्षांचे व्याज = 150 % → रास = 2.5 पट

92 **A) ₹ 1,100** — 560 + 540 = 1,100

93 **B) 6 %** — व्याज = 3/10 पट = 30 %; R = 30 ÷ 5 = 6 %

94 **A) ₹ 3,600** — 4500 × 8 × 3 = P × 6 × 5 → P = 108000 ÷ 30 = 3,600

95 **C) ₹ 7,500** — P = 100 × A ÷ (100 + RT) = 900000 ÷ 120 = 7,500

96 **A) ₹ 11,000** — RT = 20; P = 1320000 ÷ 120 = 11,000

97 **A) ₹ 15,000** — RT = 9 × 8/12 = 6; P = 1590000 ÷ 106 = 15,000

98 **A) ₹ 2,250** — 1 वर्षाचे व्याज = 450; 5 वर्षे = 2,250

99 **B) ₹ 1,080** — 1 महिना = 40; 27 महिने = 1,080

100 **D) 5.4 %** — P×T बेरीज = 30000 + 24000 = 54000; R = 291600 ÷ 54000 = 5.4 %

101 **A) 10 %** — P×T बेरीज = 10000 + 12000 = 22000; R = 220000 ÷ 22000 = 10 %

102 **C) 4 वर्षे** — R × T समान : 6 × 5 = 7.5 × T → T = 4 वर्षे

103 **D) 4 वर्षे** — P × T समान : 2400 × 5 = 3000 × T → T = 4 वर्षे

104 **D) ₹ 600** — दर 8 %; I = 2500 × 8 × 3 ÷ 100 = 600

105 **C) तेवढेच राहील** — P × T = 2P × T/2 → व्याज बदलत नाही

106 **C) 3 पट** — 3 × ½ × 2 = 3 पट

सर्व विद्यार्थ्यांना परीक्षेसाठी हार्दिक शुभेच्छा! — Mpsckeeda

नोट्स, PDF, TEST सिरीज साठी - Mpsckeeda हे ॲप डाउनलोड करा